

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**The Relationship between Leisure Behaviors and Learning Styles
of Undergraduate Students in Mahasarakham University**

อภิญญา รารองคำ¹ และแคทลียา ชาปะวัง²

Unphisa Rarongkham¹ and Cattaleeya Charpawang²

คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Faculty of Mahasarakham Business School, Mahasarakham University^{1,2}

Corresponding author, E-mail : Unphisa.rr@mbs.msu.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 159 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านวิชาการ และด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านแบบแข่งขัน ด้านแบบพึ่งพา และด้านแบบหลีกเลี่ยง อยู่ในระดับมาก นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง และรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และผลกระทบ พบว่าพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ ด้านการหารายได้พิเศษ และด้านเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง; รูปแบบการเรียนรู้

ABSTRACT

This study aimed to examine the relationship between leisure behaviors and learning styles of undergraduate students in Mahasarakham University. The data were collected from a sample of 159 undergraduate students in Mahasarakham University. The statistics used for analyzing the collected data were percentage as mean, standard deviation multiple correlation analysis, and multiple regression analysis. The research findings revealed that the undergraduate students of Mahasarakham University agreed with leisure behavior and aspects recreation, academic and extra curriculum at a high level. And leisure behaviors aspect competitive style, dependent style and avoidance style at a high level. Undergraduate students of Mahasarakham University at different educational levels there were also opinions about different leisure behaviors and overall learning styles affiliative at 0.05. As a result, Leisure Behaviors in the aspect of academic, recreation, the aspect of earning extra income and extra curriculum had positive relationships with Learning Styles as a whole affiliative at 0.05.

Keywords : Leisure Behaviors, Learning Styles

บทนำ

การใช้เวลาว่างในชีวิตประจำวันในแต่ละวันของนิสิตในรั้วมหาวิทยาลัยใช้เวลาส่วนใหญ่ตามตารางเรียนในหลักสูตร และทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตควรถูกแบ่งสัดส่วนตามภารกิจที่ได้ลำดับความสำคัญ จากพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงการใช้เวลาว่าง และนิสัยการศึกษาเล่าเรียน อันเป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการมีพฤติกรรมที่ทำตามความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล การใช้เวลาว่างของนิสิตในมหาวิทยาลัยเป็นเวลาที่มียุทธศาสตร์ เพราะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตพัฒนาสุขภาพสร้างมนุษยสัมพันธ์ สร้างความเป็นพลเมืองที่ดี และพัฒนาบุคคลได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการใช้เวลาว่างนั้นเป็นการใช้เวลาที่อิสระ อาทิวางจากการทำงานประจำการเรียนการนอนหลับสามารถเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความพอใจของตนอันก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจผ่อนคลายความตึงเครียด และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม (บริพัทธ์ อัคราภิษฐ์, 2550, น. 9) จุดประสงค์ของการใช้เวลาว่างเป็นไปเพื่อให้รู้คุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้ ค้นพบความสนใจที่สามารถพัฒนาทักษะ และทัศนคติ เปิดโอกาสให้รู้จักตนเองได้มีโอกาสร่วมกับผู้อื่น เสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา และสิ่งานอดิเรกที่เหมาะสมรวมทั้งสนองตอบความต้องการทางร่างกายในการพักผ่อน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นตัวชี้วัดความแตกต่างระหว่างบุคคลว่าใช้เวลาว่างอย่างคุ้มค่า และประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดโดยเฉพาะนักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนไม่เท่ากันในแต่ละวัน และมีการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น (จุฑารัตน์ ทิพย์บุญทรัพย์, 2553, น. 22)

พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง (Leisure Behaviors) มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของนิสิตในมหาวิทยาลัย เพราะเวลาสำหรับการกิจประจำวันในชีวิตประจำวันของคุณในแต่ละสัปดาห์แตกต่างกันไป การใช้เวลาว่างจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหากใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์จะช่วยทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (Guy, 1995, pp. 184-185; Kaplan, 1975, p. 368) การใช้เวลาว่างของนิสิตสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง

สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาจัดทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับนิสิต ตลอดจนเป็นประโยชน์ และตรงกับความต้องการของนิสิต ซึ่งจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนิสิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป (ศิริพร พูลสุวรรณ, 2557, น. 7) การใช้เวลาว่างให้เกิดคุณค่าสามารถกระทำได้จากการปรับตนเองให้เข้ากับวิถีชีวิตในสังคมและสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเปซาเวนโต และคนอื่นๆ (Pesavento, et al., 2008, p. 31) ที่ว่าพฤติกรรมการใช้เวลาว่างเป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตของผู้เรียน เพราะผู้เรียนเห็นความสำคัญ และใช้ประโยชน์ของเวลาว่าง เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะตน

รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นการเรียนรู้การสอนผู้สอนควรให้ความสำคัญ และเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนตามความแตกต่างด้านรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ถ้าผู้สอนไม่เข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนแล้ว การจัดการเรียนการสอนนั้น ไม่อาจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ปราณี อ่อนศรี, 2552, น. 65) ซึ่งการเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนตามรูปแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคลย่อมเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรักของครูที่มีต่อลูกศิษย์ทำให้ผู้สอนสามารถดูแล และช่วยเหลือผู้เรียนได้ง่ายขึ้น ความแตกต่างระหว่างบุคคลตามแนวคิดการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้ความสำคัญต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และมาตรา 23 ระบุว่ากระบวนการจัดการศึกษาส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนตามความสามารถ และเพิ่มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2557, น. 37) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Mahasarakham University) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยมีพันธกิจ คือ เป็นสถาบันที่มุ่งมั่นในการส่งเสริมแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับวิทยาการที่เป็นสากลให้เกิดความองอาจทางสติปัญญาสามารถ

พัฒนาด้านเองให้เทียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรม และคุณธรรม และตั้งอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไว้ว่า นิสิตกับการช่วยเหลือสังคม และชุมชน (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2563) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตจะเป็นประโยชน์เชิงนโยบายต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้นิสิตได้ใช้เวลาว่าง เพื่อพัฒนาศักยภาพตามความถนัด และความสนใจของตนเองในรูปแบบของกิจกรรมทางวิชาการ ชมรม หรือชุมนุมต่าง ๆ และเป็นการตอบสนองนโยบาย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อสนเทศให้กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการนำพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตมาเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับของพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับของรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปี สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษาแตกต่างกัน
4. เพื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปี สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษาแตกต่างกัน

5. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างและรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างและรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

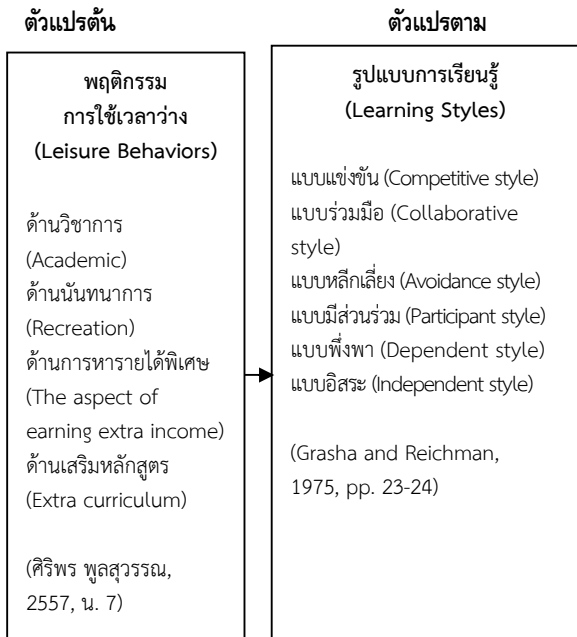
พฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่างมีความสัมพันธ์ และผลกระทบกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร และตัวอย่าง (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 41,505 คน (กองทะเบียน และประมวลผลมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562)
 - 1.2 ตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และMorgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 43)
2. ขอบเขตเนื้อหา
 - 2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการใช้เวลาว่าง
 - 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้
3. ขอบเขตเวลา ระยะเวลาเก็บแบบสอบถาม วันที่ 1-31 กรกฎาคม 2563

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร (Population)** ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 41,505 ราย (กองทะเบียนและประมวลผลมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562)

2. **กลุ่มตัวอย่าง (Sample)** ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 400 ราย โดยเปิดตาราง Taro Yamane (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 40-48) และให้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) แบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจากนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

2.1 จำแนกผู้นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกเป็นระดับชั้นปี

2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามตามสัดส่วน

2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 โดยใช้คอมพิวเตอร์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และผู้ตอบแบบสอบถามของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามระดับชั้นปี

จังหวัด	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ราย)
ระดับชั้นปีที่ 1	11,688	113
ระดับชั้นปีที่ 2	9,858	95
ระดับชั้นปีที่ 3	8,673	84
ระดับชั้นปีที่ 4	8,847	85
ระดับชั้นปีอื่น ๆ เช่น ชั้นปีที่ 5,6	2,439	23
รวม	41,505	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัยแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาเห็นชอบอีกครั้ง เมื่อพิจารณาเห็นชอบแล้ว สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นปี สถานภาพสมรสของบิดามารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาวาง จำนวน 12 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาวาง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ จำนวน 4 ข้อ ด้านนันทนาการ จำนวน 3 ข้อ ด้านการหารายได้พิเศษ จำนวน 2 ข้อ และด้านเสริมหลักสูตร จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 18 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเสริมหลักสูตร จำนวน 3 ข้อ ด้านแบบการแข่งขัน จำนวน 3 ข้อ ด้านแบบร่วมมือ จำนวน 3 ข้อ ด้านแบบหลีกเลี่ยง จำนวน 3 ข้อ ด้านมีส่วนร่วม จำนวน 3 ข้อ และด้านแบบพึ่งพา จำนวน 3 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามที่พี่เลี้ยงงานวิจัยเสนอแนะ นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแรก

3.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) ของแต่ละด้านโดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งพฤติกรรมการใช้เวลาวางได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.501-0.689 และรูปแบบการเรียนรู้ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.404-0.658 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1987) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.4 หมายความว่า เครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.3 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งพฤติกรรมการใช้เวลาวางได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.7832 และรูปแบบการเรียนรู้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.7858 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1987) ได้นำเสนอว่า ความน่าเชื่อถือตามวิธีของ Cronbach ว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ควรมากกว่า 0.70 หมายความว่า เครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.4 นำผลที่ได้รับจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนอพี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน และวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสาร เพื่อเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

2. ขออนุญาตทางราชการจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแม่ไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามยังกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถามวันที่ 1-31 กรกฎาคม 2563

4. เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามตอบ จำนวน 159 ฉบับ จากจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 400 คน รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 31 วัน

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้ง 159 ฉบับ พบว่ามี แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 8 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการตัดออก 8 ฉบับ และแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ จำนวน 151 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 37.75 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง

(ดังตารางที่ 1) ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker Kumar and Day (2001) ได้เสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับมาอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ และแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ รูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปี สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษาแตกต่างกัน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ F-test (ANOVA)

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปี สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา/ผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษาแตกต่างกันโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ F-test (ANOVA)

5. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง และรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6. การสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง และรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20-22 ปี ระดับชั้นปี ชั้นปีที่ 2 สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา/ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน และรายได้ต่อเดือนเพื่อใช้จ่ายขณะกำลังศึกษา 5,000-10,000 บาท

ตารางที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง โดยรวม และเป็นรายด้านของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านวิชาการ	3.66	0.55	มาก
ด้านนันทนาการ	3.83	0.60	มาก
ด้านการหารายได้พิเศษ	3.40	0.99	มาก
ด้านเสริมหลักสูตร	3.64	0.76	มาก
โดยรวม	3.66	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านนันทนาการ ($\bar{X}=3.83$) ด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.66$) และด้านหลักสูตร ($\bar{X}=3.64$)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม และเป็นรายด้าน ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รูปแบบการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านแบบแข่งขัน	4.00	1.28	มาก
ด้านแบบร่วมมือ	3.09	0.97	มาก
ด้านแบบหลีกเลี่ยง	3.95	0.63	มาก
ด้านแบบมีส่วนร่วม	3.79	0.61	มาก
ด้านแบบพึ่งพา	3.96	0.67	มาก
ด้านแบบอิสระ	3.63	0.54	มาก
โดยรวม	3.74	0.53	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านแบบแข่งขัน ($\bar{X} = 4.00$) ด้านแบบพึ่งพา ($\bar{X} = 3.96$) และด้านแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X} = 3.95$)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน (ANOVA)

พฤติกรรม การใช้เวลาว่าง	แหล่งของ ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
	ระหว่าง กลุ่ม	4	9.409	2.352 0.439	5.355	0.000*
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	146	64.135	-	-	-
	รวม	150	73.544	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน (ANOVA)

รูปแบบ การเรียนรู้	แหล่งของ ความแปร ปรวน	df	SS	MS	F	p-value
	ระหว่าง กลุ่ม	4	3.974	0.993 0.260	3.825	0.005*
โดยรวม	ภายใน กลุ่ม	146	37.933			
	รวม	150	41.907			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และผลกระทบ พบว่า ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ ด้านการหารายได้พิเศษ และด้านเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวมสามารถแสดงในรูปแบบของสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการ } Z_{ij} = \beta_0 + \beta_1 + \beta_2 X_1 + \beta_3 X_2 + \beta_4 X_3 + \beta_5 X_4 + \varepsilon \text{ โดย}$$

β หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

ε หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์

Z_{ij} หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้โดยรวม

X_1 หมายถึง ด้านวิชาการ

X_2 หมายถึง ด้านนันทนาการ

- X3 หมายถึง ด้านการหารายได้พิเศษ
- X4 หมายถึง ด้านเสริมหลักสูตร

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวมของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	YY	X1	X2	X3	X4	VIFs
\bar{X}	3.74	3.66	3.83	3.40	3.64	-
S.D.	0.53	0.55	0.60	0.99	0.76	-
YY	-	0.543*	0.463*	0.390*	0.498*	-
X1	-	-	0.402*	0.399*	0.476*	1.464
X2	-	-	-	0.152*	0.488*	1.405
X3	-	-	-	-	0.433*	1.333
X4	-	-	-	-	-	1.676

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบ Multicollinearity โดยให้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระพฤติกรรมการใช้เวลาว่างมีค่าตั้งแต่ 1.333-1.676 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2000, p. 585)

ตารางที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พฤติกรรม การใช้เวลาว่าง	รูปแบบการเรียนรู้ โดยรวม (YY)		p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	
ค่าคงที่ (a)	1.163	0.263	0.029
ด้านวิชาการ (X1)	0.291	0.073	0.282
ด้านนันทนาการ (X2)	0.206	0.066	0.002
ด้านการหารายได้พิเศษ (X3)	0.085	0.039	0.865
ด้านเสริมหลักสูตร (X4)	0.119	0.057	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ด้านวิชาการ (X1) ด้านนันทนาการ (X2) ด้านการหารายได้พิเศษ (X3) และด้านเสริมหลักสูตร (X4) มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม (YYX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ด้านวิชาการ (X1) ด้านนันทนาการ (X2) ด้านการหารายได้พิเศษ (X3) และด้านเสริมหลักสูตร (X4) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม (YYX) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.405 โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$Z_i = \beta_0 + \beta_1 + \beta_2 X1 + \beta_3 X2 + \beta_4 X3 + \beta_5 X4 + \epsilon$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เวลาว่างกับรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านวิชาการ และด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการใช้เวลาว่างเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ทุกคนเป็นช่วงที่ใช้เวลาเพื่อตนเองอย่างเต็มที่ หลังจากเสร็จจากการทำงานประจำ และการทำกิจกรรมการใช้เวลาว่างการพักผ่อน อยู่กับครอบครัว และการทำกิจกรรมนันทนาการถือเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ (2558, น. 802) พบว่า การใช้เวลาว่างเป็นการใช้เวลาของแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลพึงพอใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และตระหนักถึงผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ ทักษะที่เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนิสิต เช่น ด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ ทักษะการแก้ไขปัญหา และการตระหนักในการเรียนรู้ และเข้าถึงการใช้เวลาว่างเพื่อให้ได้รับสุขภาพที่ดี และมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาต สืบศักดิ์วงศ์ และคณะ (2550) พบว่า

ปัจจัยที่มีต่อการใช้เวลาว่างของนักศึกษามากที่สุดคือ การใช้เวลาว่างในการพักผ่อน อันดับที่ 2 การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ และอันดับที่ 3 การใช้เวลาว่างอยู่กับครอบครัว

2. นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านแบบแข่งขัน ด้านแบบพึ่งพา และด้านแบบหลีกเลี่ยง อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีการเรียนรู้ตั้งแต่เกิด จนกระทั่งเสียชีวิต ในการเรียนรู้เกิดขึ้นจากความตั้งใจหรือไม่ บางคนเรียนรู้จากการอ่าน จากการจดจำ เรียนรู้จากการเล่นกีฬา ดูหนัง ฟังเพลงรวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการยกตัวอย่างวิธีการเรียนรู้อันหลากหลาย ซึ่งมนุษย์จะมีความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตการเป็นอยู่ของแต่ละบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Grasha and Reichman (1975, pp. 23-24) พบว่า กระบวนการของการเรียนการสอนให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริงนั้น ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น ความสามารถที่จะเรียนรู้ ความพร้อมที่จะเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ ความแตกต่างเหล่านี้จะเกิดจากตัวผู้เรียนเอง แต่ส่วนมากแล้วเป็นผลสืบเนื่องจากวิถีทางการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของผู้เรียนว่า เรียนรู้ได้อย่างไร และส่งผลการพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ด้านนั้นหนาแน่น เป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิภา อักษรนันท์ (2550) พบว่า นิสิตส่วนมากจะมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น เรียนรู้จากกิจกรรมที่เป็นรูปแบบกิจกรรม ศิลปะ ทัศนกรรม ดนตรี รูปแบบการอ่านหนังสือ และงานอดิเรก รูปแบบกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น การชมภาพยนตร์ เป็นต้น

3. นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากระดับชั้นปีของนิสิตมีความเกี่ยวข้องกันกับพฤติกรรมการใช้เวลาว่างเพราะในแต่ละชั้นปีการศึกษาย่อมมีการจัดการเรียนการสอน และมีการเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน ตามปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โภเมทร์ บุญเจือ (2553) พบว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีจะเห็นความสำคัญของเวลาที่มีคุณค่ามากโดยให้มีการใช้เวลา

ว่างให้เกิดประโยชน์ผลกระทบต่อการเรียน และมหาวิทยาลัยควรมีแผนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนตลอดทั้งปีเพื่อให้นักศึกษาได้มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอกินันท์ สิริรัตนจิตต์ (2558, น. 11-15) พบว่า นิสิตแต่ละบุคคลแต่ละชั้นปีมีการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกัน มีทั้งตั้งใจ และไม่ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน และการใช้ชีวิต บางคนเรียนรู้จากการอ่าน จากการจดจำ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ และความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตการเป็นอยู่ที่แตกต่างกันด้วยการศึกษา การใช้เวลาว่างเป็นการเพิ่มความอิสระรวมถึงประสบการณ์ที่ในการเรียนรู้ของนิสิตในการใช้เวลาที่แตกต่างกัน

4. นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นแบบเป็นแผน ตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เชื่อถือได้ผ่านกระบวนการของการเรียนการสอนให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Grasha and Reichman (1975, pp. 23-24) พบว่า ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละปีการศึกษามีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น ความสามารถที่จะเรียนรู้ ความพร้อมที่จะเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ ความแตกต่างเหล่านี้จะเกิดจากตัวผู้เรียนเอง แต่ส่วนมากแล้วเป็นผลสืบเนื่องจากวิถีทางการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของผู้เรียนว่า เรียนรู้ได้อย่างไร และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา เขมมณี (2555, น. 211) พบว่า การออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นิสิตมีส่วนร่วมต้องเชื่อมโยงต่อเนื่องของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในกระบวนการ ตระหนัก เอาใจใส่ในการกระทำที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. พฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ด้านวิชาการ ด้านนั้นหนาแน่น ด้านการหารายได้พิเศษ และด้านเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อเชิงบวกรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม เนื่องจาก การใช้เวลาว่างเป็นการบริการเวลาที่มีความสำคัญสู่ความสำเร็จ เช่น การวางแผนการเรียน การวางแผนการทำงาน การวางแผนการบริหารเงิน และหารายได้ การจัดเวลาให้เหมาะสมกับงาน

เหมาะสมกับคน และควบคุมการทำงานเพื่อให้มีเวลาว่างในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dattilo (2002) กล่าวว่า การใช้เวลาว่างจึงเป็นกระบวนการในการบริหารเวลาซึ่งแต่ละบุคคลจะใช้เวลาว่างเพื่อการเรียนรู้ทักษะที่เกี่ยวข้องในการดำรงชีวิต เช่น กิจกรรมนันทนาการ ทักษะการแก้ปัญหา และการตระหนักในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และเข้าถือการใช้เวลาว่างเพื่อให้ได้รับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างโดยรวม แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรให้ความสำคัญพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตในแต่ละระดับชั้นปี เพื่อจะได้นำมาปรับใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 จากการศึกษาพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีรูปแบบการเรียนรู้โดยรวม แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรจัดให้มีรูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนโดยคำนึงถึงระดับชั้นปีในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้กับนิสิตให้สามารถดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขและรักษาไว้ซึ่งประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการให้เหมาะสมกับช่วงเวลาและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างลงตัว

1.3 จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้เวลาว่างด้านวิชาการ ด้านนันทนาการ ด้านการหารายได้พิเศษ และด้านเสริมหลักสูตร มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับรูปแบบการเรียนรู้โดยรวมดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมด้านวิชาการเพิ่มทักษะวิชาชีพด้านการแข่งขันให้นิสิตได้พัฒนาศักยภาพของตนเองสามารถนำความรู้ในชั้นเรียนไปตกผลึกทางด้านความคิด ความรู้

ความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะสามารถการันตีความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะนำพาชื่อเสียงมาสู่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรให้ความสำคัญในการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตในแต่ละระดับชั้นปี ซึ่งมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เนื่องจากต้องคำนึงถึงการส่งเสริมกิจกรรมของนิสิตให้สอดคล้องกับการพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของแต่ละชั้นปีด้วย การทำกิจกรรมระหว่างเรียนของแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกัน เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องส่งเสริมกิจกรรมการใช้เวลาว่างด้านการปลูกจิตสำนึกรัก และห่วงแหนสถาบัน นิสิตชั้นปีที่ 2 ต้องส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ ต่อตนเอง นิสิตชั้นปีที่ 3 ส่งเสริมด้านกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม ออกค่ายต่าง ๆ และนิสิตชั้นปีที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านทักษะทางวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรจัดให้มีรูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน เนื่องจากความแตกต่างด้านรูปแบบการเรียนการสอนของแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างเช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องมีการเตรียมพร้อมด้านวิชาการ นิสิตชั้นปีที่ 2 ต้องส่งเสริมด้านทักษะวิชาการ เพื่อเลือกวิชาเอก นิสิตชั้นปีที่ 3 ส่งเสริมด้านการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ และเสริมทักษะด้านวิชาชีพต่าง ๆ และนิสิตชั้นปีที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนการวิชาการเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กองทะเบียน และประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2563).

ข้อมูลนิสิตระดับปริญญาตรี. สืบค้นจาก

<http://regpr.msu.ac.th>.

จุฑารัตน์ ทิพย์บุญทรัพย์. (2553). การเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการใช้เวลาว่าง ของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสาร MAHIDOL R2R E-JOURNAL, 4 (1).

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2563). *ประวัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. สืบค้นจาก <http://www.msu.ac.th>.
- บริพัทธ์ อัครวานิชย์. (2550). การเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของประชาชน ในเขตบางกอบีที่มีต่อการให้บริการทางนันทนาการของกรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์มศว*, 8 (1), มกราคม-มิถุนายน.
- ปราณี อ่อนศรี. (2552). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผสมผสานเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 10 (1), มกราคม-มิถุนายน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริพร พูลสุวรรณ. (2557). กิจกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษาภาคปกติมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารสังคมศาสตร์ และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(2), กุมภาพันธ์.
- สุธิภา อักษรนันทน์. (2550). รูปแบบการเข้าร่วมการใช้เวลาว่างและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อการให้บริการการใช้เวลาว่างของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์)*, 1 (2), กรกฎาคม-ธันวาคม.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2557). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- อภินันท์ สิริรัตนจิตต์. (2557). พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*. 8 (1), มกราคม-มิถุนายน.
- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). *Marketing research*. New York: John Wiley & Son.
- Black, K. (2000). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4thed. New York: John Wiley and Son.
- Dattio, J. (2002). *Inclusive Leisure Services: Responding to the rights of people With disabilities*. (2nd ed.). State College, PA: Venture Publishing, Inc.
- Grasha, A.; & Reichman, S. (1975). *Workshop Handout on Learning Styles*. Cincinnati, OH: Faculty Resource, University of Cincinnati
- Guy, S. F. (1995). *Compton's Pictured Encyclopedia and Fact Index*. New York: F.E. Compton.
- Kaplan, Max. (1975). *Leisure ; Theory and policy*, New York: John Wiley & Son, Inc.
- Nunnally, J. C. *Psychometric theory* (2nd ed.). New York, NY: McGraw-Hill. 1987.
- Pesavento, L.; et al. (2008). GoGirlGo! Chicago: Social, *Economic and Community Capital through Physical Leisure Activity for U.S. Girls*. In Proceedings of the 10th World Leisure Congress, 6-10 October 2008, Quebec, Canada. p. 31. Quebec: World Leisure and Recreation Association.